XIV-ik évfolyam. 52-ik szám. Kőszeg, 1894. deezember 30-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Olvasóinkhoz.

A „*Kőszeg és Vidéke*“ pályafutásának 14-ik évéből az utolsó számot veszik t. olvasóink.

Nem voltunk s nem vagyunk hivei a reklámhajszának.

Ez okból nem is tartunk — többi vidéki s fővárosi laptársaink példájára — előfizetési-felhivási-orációkat. Mi megmaradunk régi elvünk mellett most is, midőn bizalommal kérjük t. olvasóinkat a további jóakaratu pártolásra.

Olvasóközönségünk eddigi működésünket eléggé képes mérlegelni. Tudja, hogy mindig az ő szolgálatában álltunk, mindig az igazat, a szépet, és a nemest akartuk, mindenha a közjó tántorithatlan hivei valánk.

Ilyenek s ezek akarunk lenni ezután is, jövő 1895-ik s a „*Kőszeg és Vidékének*“ 15-ik évében.

Lapunk ebben az uj évben uj irodalmi erőkkel megizmosodva fogja magasztos misszióját teljesiteni, mely misszió városunk és vidéke érdekeinek a közjó előmozditásában, az igazság keresésében, a rossz kiselejtezésében koncentrálódik.

Ezeket akartuk az év végén az uj év kezdetére elmondani.

Bizalommal — mint mindig — kérjük mindazokat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek s azokat, kik programmunkkal egyetértenek, de még nem állottak be lapunk pártolóiul, hogy előfizetőink sorát szaporitani kegyeskedjenek.

Előfizetési árak:

Egész évre . . .	4 frt
Félévre	2 „
Negyedévre . . .	1 „

Hazafias tisztelettel:

a „Kőszeg és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az utolsó kapatöld.

Még egy utolsó vonaglás, még egy kinos sóhaj s aztán be lesz földelve a nagy halott is, mely „1894“ nevet viselt.

Egy napig él még. És holnap már a hófehér szakállu Szilveszter kérlelhetlenül ráteszi a koporsófödelet. A sír pedig már meg van ásva.

E sir egy világ. Milliók és milliók hullái fekszenek már benne. A világ öreg sirásója áll fölötte, hidegen várva az utolsó koporsót, hogy azt is elföldelje.

A sötét koporsó alászállott.

Tartalma minden és semmi. A nyomor szinével van reá festve: „1894.“

Szilveszter beföldeli a sírt s jéghideg közönynyel nézi a siránkozókat.

Mindennek vége. Temetve az év. Vele milliók a sirban; s az élők mind egy évvel közelebb ehhez a sirhoz. És vele együtt nyugszanak milliók bánata, milliók öröme. Ott nyugszik a remény, a csalódás. Egyesültek egy nyoszolyán; neve: sir. Szemfödelük is egy; neve: örök éj.

Van-e, ki a nagy halott megásott sirjánál közönyösen mondaná ki e szót: örök, vagy ezt: halál?

Pedig hát meghalni könnyü. Csak élni nehéz. Egynek iszonyu a halál; annak, ki megsiratlanul száll a sirba. Mert csak egy halál van: a szeretetlen élet . . .

Szintársulat vagyunk mi, emberek. Szinpadunk a föld. Darabunk az élet. Sugónk az önérdek. Rendezőnk Szilveszter. A darab utolsó jelenete a — temetés.

Szilveszter huzza az első kapaföldet a sirra. A gyászkiséreten széttekintve, vihart is tulharsogó hangjával kiálija: „Szedd rendbe házadat az év utolsó napján!“

Szedd rendbe; mert meghalsz, miként a most haldokló 1894.

Az életbölcsesség vaskos könyvének, — és a minden könyvek könyvének, a könyvek fölszentelt szent királyának lapjain nincs magasztosabb mondás ennél.

És aki a haldokló 1894 végperceiben rendbe szedi házát; aki leszáilva keblének — eme hullámzó tengernek — mélységes mély fenekére — elszámol önmagával, annak nem igen fog a holnapután feljövő nap hajnala csalódást hozni.

Pedig ez az elszámolás olyan igen könnyü. Mert hisz csak a világ Megváltójának eljövetelével a földre hozott fenséges és magasztos szép erényt: a szeretetet kell megujitania.

Felesleges az irásra (megmondta azt réges régen az emberismerő Knigge) hogy a fin de siécle a szeretetleuséget hordja méhében.

TÁRCZA.

Uj év napján.

Benn ülök én kis szobámban
Gondolkodom s hallgatok . . .
Künn hópelyhek szállingózva
Rátapadnak ablakomra
S szivem ugy fáj, ugy sajog.

Fejem fölött egy kakukkos
Régi óra igy ketyeg:
„Év után jő másik év, és
Változik itt minden érzés,
Változnak az emberek.

Szemem előtt elvonulnak
Életemnek képei:
Fájdalmai a rég multnak,
Amelyek még el se multak,
Hisz szivem még érezi.

Egy sejtelem él lelkemen,
S ettől én ugy reszketek;
Mert e sejtés üldöz folyvást,
Hogy én boldog — nem ugy mint más
Soha — soha nem leszek . .

„Mindörökké — soha többé“
Ketyeg órám s hallgatom.
S mig a szivem halkan dobban,
Megzörgetik egyre jobban
Jégvirágos ablakom.

— Ki az? Kérdem s reszkető hang
Lassan, gyengén igy rebeg:
— Eljöttem, hisz várva vártál,
Eljöttem, mert látni vágytál,
Várták rám az emberek.

Eljöttem, hogy megkérdezzem,
Mit kivánsz e reggelen?
Békességet? földi kincset?
Boldogságot, a mely nincs meg?
Minden itt van most velem.

Oh, mit kérnék tőled, én még
Mit kérhetnék egyebet:
Kincs már nem kell e világon,
Hozd vissza hát szivvilágom',
Régen meghalt szivemet!

S lassu, siri hangon felel
A hófehér bús öreg:
— Hallgasd órád': „Mindörökké“.
Ami elmult, vissza többé
Soha — soha nem jöhet . . .

Uj év napján kis szobámban
Gondolkodom s hallgatok,
Künn hópelyhek szálingózva
Rátapadnak ablakomra
És én sirok . . . zokogok . . .

Vathy B. István.

A kőszegi polgárok könyvéből.

(Folytatás.)

1689. évben.

Gáli János gombkötő, ide való fiu; Hoffman Mihály kovács, hernádi fiu; Leb György, ide való fiu; Fabri István csizmazia, büki predicator fia; Glavasics János, szabó; Kiczor István; Szemenyey Imre szabólegény, csepregi fiu; Hunyadi András, szakácsa, a fizetni szokott taxát a biró és a nemes tanácz elengedte, mivel utóbbiakat megvendégelte, ő főzvén számukra. Szolgálatjait a városnak felajáulotta.

Miletits Pál; Réthy Simon, ide való fiu; Staier János, csapó; Kéthelyi András, csizmadia, bárdosi fiu; Gregerics János, süveggyártó, ide való fiu; Erthy György Csillerigli Marton késcsináló; Lukas György, szabó, Horvátországból; Schmidt János Otto, üveggyártó; Vidernai András; Csuróky Mátyás Szt.-Ilonából; Aba György, szabó, ide való fiu.

1690. évben.

Kremer Lőrincz, német szabó, az előtt való időkben itt való evangelikusok német meznernek a fia; Szadler Pál, csapó, ide való fiu; Fridl Fülöp, pék, Grodning nevü faluból savanyuviz tájáról való fiu;) Nem-e Grodnó?) Srainr Samu, ide való fiu; Spenigh János, langekki iskola mester fia; Csáphl Mátyás, kovácsa Győrből jöven lakni, másképp pinkafeldi fiu; Török Daniel, soproni fiu; Balás Pál, doroszlói fiu, gombkötő; Palis Péter, Fürdős, másképp kubolti fiu; Séll Tamás, kubolti fiu, bemutatta Gróf Kéry Ferencz elbocsátó levelét.

1691. évben.

Márhoffer Handrik, szappanfőző; Pili János kö-

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

Önzés, önérdek: először, másodszor és harmadszor. Ez a rugó.

Pedig hát ha szíveket akarunk aratni, szíveket kell vetnünk.

Mert hisz keblünknek kék ege — lelkünk. Melengető napja a kegyelet. Ki kegyeletet ápol, — ha csalódik is tán, — jobb és boldogabb, mint aki félisten nagysággal, szibáritai kényelemben óriási zseniálitással kegyeleteket szakgat szét. A hálasdó szemében ragyogó könycsepp a legbecsesebb, a legszebb diadém, a gyöngyök gyöngye. Az egyedüli öröm: a másoknak szerzett örömén örülni.

Oh, hát adjatok örömet azoknak az uj esztendőben, kik ettől megfosztvák. Adjatok egy parányit a ti örömötökből az árváknak, özvegyeknek, az éhezőknek.

Könyező árvák:

Törölje le a ti fájó könyüiteket az uj esztendő:

Búsongó özvegyek:

Gyászfátyolotokon keresztül ragyogjon egy édes, egy biztató sugara az 1895-nek.

És ti éhezők, ti didergők:

Találjatok egy atomnyi szeretetet egy csillogó ajtónál: a jó emberek jó szivénél.

Legyen a ti bánatotok, a ti kihullt könyüitek, a ti sajgó fájdalmatok az alá a sirhalom alá mélyen, igen mélyen eltemetve, melynek keresztfáján e név van bevésve:

1894.

És hozzá meg a ti — és mindnyájunk örömét, vigasztalását az a kis pólyába takart mosolygó csecsemő, kinek bölcsőjére e név van felirva:

1895.

Adjon Isten mindnyájunknak békés, zavartalan uj esztendőt!

V.

Megszivlelésül a szülőknek.

Tanuló gyermekeink hazahozták az első időszaki értesitőket.

E sorok irójának volt alkalma a tanuló és szülője között lefolyt néhány párbeszédet végig hallgatni:

— Hisz megbuktál, Géza! Három elégtelened van!

— Higyje el édes apám: nem én vagyok az oka. Én mindig tudtam a leckémet. Hanem X. tanár haragszik rám.

(Egy másik helyütt):

— Ejnye édes fiam — azt hittem jobb értesitőt fogsz hazahozni. Két elégtelen . .

— Nem tehetek róla, édes anyám. Én jól feleltem. Ugyanakkor felelt K. Feri is. Az nem tudott annyit mint én. Aztán annak mégis jelese van. Nekem meg elégtelenem.

És igy tovább . . .

Végig hallgathatnók a bukott diákok a a szülők közti konverzálást. Mindannyi egy kaptafára megy. S mindannyi oda lyukad ki: hogy „a tanár ur haragszik rám."

És eme mentségét a fiunak száz eset közül 99-ben elhiszi a szülő.

Oh, pedig be rosszul eselekszik ilyetén szülő.

A tanárnak nem abban telik kedve, hogy buktasson, hanem abban, hogy év végén minél több jó tanulót mutathasson ki.

Persze: a lelkiismeretes professzor — ki szivén lelkén viseli diákjai érdekeit — nem örül ám a rossz feleletnek. Dehogy is örül. Hanem haragszik. Igenis haragszik. És eme harag, vagy bosszankodás, avagy elégületlenség megnyilatkozik az arcon is.

Oh, édes jó szülők! Tanuljátok meg: hogy az a professzor a legjobb, aki haragszik gyermekeitekre.

E sorok szerény irójának (ki maga is életének javarészét a nevelés áldatlan ösvényén tölté el) volt a premontrei tanitórendben egy tanára, a ki még a 7. és 8. osztályban is megazamarazta, megszemtelenkölyközte, meghimpelérfráterozta a bajuszos-szakállas diákot. Szörnyen haragudott akkor. Hanem az is bizonyos volt, hogy az ilyen megszamarazott, meghimpellérfráterozott és megszemtelenezett diákok nem buktak el. Nem bizony, kérem szeretettel. Hanem akiknek édeskés mosoly kisméretében azt mondta: hogy kedves barátom, miért nem tanul egy kicsit jobban? — hát az ilyeneket elbuktatta.

Igy van bizony.

A szülő sohse adjon hitelt bukott gyermeke szavainak. Hanem éreztesse vele szigorának legnagyobbikát a ne mákospatkóval dédelgesse, hanem hajlós füzfavesszővel.

Még nem késő.

A gyermek még helyrepótolhatja a mulasztottakat. Csak önök, jó szülők ne dédelgessék, ne becézzék őket. Hanem mondják meg komolyan, egész magyarán nekik:

— Ha husvétkor is elégtelened lesz — hát akkor beadlak kéményseprő inasnak.

És ezt teljesitsék is.

Gyermekükből tisztességes iparos válik; önöknek meg megmarad az a sok pénz, mely — manapság — nem röpül be az ablakon. Azután megmarad: a béke, a nyugalom, melyből egy fikarcnyit sem élveznek akkor, ha gyermekük ugy uszik át 3—4 osztályt.

Tegyenek ugy, édes jó szülők — mint husz esztendő előtt az én kőszegi gazdám tett én velem.

Freyberger Ferencz a neve. (Megörökitem a nevét, mert megérdemli.)

Mikor azt irtam apámnak, hogy: megvert a gazdám rőffel, én nem maradok nála — apám azt irta vissza, hogy verjen meg még egyszer s ugyancsak azzal a rőffel!

(Az én Istenem áldja meg Freyberger Ferenczet az ő rőfe miáu!)

Mert ennek a rőfnek üdvösséges következménye az lett, hogy év végén e sorok szerény irója — szerény kitünő bizonyitványt kapott.)

Oh, jó szülők: csókoljátok meg azt a kezet, mely a ti gyermekeiteket megnáspágoltz; és szeressétek, tiszteljétek azt a professzort, aki a ti gyermekeitekre haragszik.

Ezeket akartam elmondani szives megszivlelésül, most, mikor karácsony után bukott gyermekeiteket utnak bocsájtjátok.

—(y.)

HIREK.

— **Olvasoinknak**, jó barátaink a jóakaróinknak, úgy t. munkatársaiuknak igaz szivvel kivánunk zavartalan, békés és boldog uj esztendőt.

— **Legfelsőbb adomány** Ő Felsége a király Várkesző — kis-czelli járáshoz tartozó — községnek, az ott szeptember 2-án dühöngött tűzvész által károsult lakosok felsegélyezésére 300 frtot adományozott magánpénztárából.

— **Karácsonyest.** A helybeli két jótékony nőegyesület az idén is gondoskodott, hogy szegényeink a karácsony örömeiben részesüjenek. Körülbelül 90 gyermeket öltöztettek fel a női tagok, kik arról is gondoskodtak, hogy az ajándékosztás bizonyos formában, a karácsonyesthez méltó fényességgel történjék. Ruhákban és egyéb ajándéktárgyakban egész kis kiállitást rendeztek a azután meggyujtották a pazarul diszitett karácsonyfát. Betekintettünk az est alkalmával a kath. el. fiu-iskola egyik tantermébe. Csak ugy nyüsgött a sok örvendő apró gyermek az égő karácsonyfa körül s szoritotta erősen a maga ajándékát a hóna alá. Itt beszédek, imádság és ének mellett osztották ki a kedves *krisztkindlit.*

— **Az ünnepek** is elmultak. Levetettük az ünnepi köntöst s felöltöttük a mindennapit. (Akinek pedig ünnepi nem volt, hát annak változtatni sem kellett.) Lassanként belejövünk a rendes kerékvágásba. Igazán szép, derült idő kedvezett a karácsonyi ünnepeknek. Zsufolásig megtelt Kőszeg büszkesége: impozáns temploma mindakét ünnepen áitatos hivőkkel, kik túláradó örömmel zengték el a diszes templom echós falai között először, hogy: Krisztus-Jézus született! örvendezzünk!

— **A *Konkordia* estélye.** Ritkán sikerült meg a Konkordiának mulatság ugy, mint az a mult szerdai estélye. Meglátszott egész rendezésén *Kőszegi* ügyes keze s az eredményben a siker. Volt ott ének, különböző jelenet, tombola, táncz, továbbá jó étel és ital, szóval minden, a mi a jó kedvet fokozhatá s meghozhatja a Konkordiának a régi renomét. Hanem hát több magyart kérünk Uraim! A Konkordiának az talán a legnagyobb hibája, hogy a magyart keveset kultiválja, s a mit e téren nyujt is, sokszor talmi. Nem magyar nóták voltak azok Uraim, a miket az estélyen énekeltek, csak egy kis magyar szó volt bennök. Az uj karmestertől, ki sok faradságot tanusit, elvárjuk, hogy a jövőben eredeti magyar dalokat gyakoroltasson, az egyesület választmányától pedig, hogy a programmok összeállitásánál ne feledkezzek meg arról, hogy Magyarország — a mi hazánk.

— **Istvánok-Jánosok** tartották a mult keddon és szerdán nevüknek az ő becses ünnepét. Szólt is a zene sok ház előtt s a harmonika majd minden negyedik hajlékban. Az ilyetén házakban el is fogyott a makos-, meg a diós patkó, meg a mazsolaszőlős kalács. Hanem nemcsak az Istvánok-Jánosok mulattak. Tették azt a Mátyások, Vendelek, meg Ferencek is. Mert hát hiába: mégis csak jó az a *heurige!*

— **Karácsonyi történet.** Sárvárról irja levelezőnk: Balog János sótonyi földmives leánya 15 esztendővel ezelőtt eltünt alig 8 éves korában. Keresték a kis Esztert az egész országban. Hiába. A lánynak nyoma veszett. A kétségbeesett szülők azt hitték, hogy az akkor a faluban volt kóbor cigányok vitték el a kis Esztit. Az anyát sirba vitte a nagy bánat. A sa azonban megérte azt az örömet, hogy sokszor megsiratott elveszett lányát meg megölelheti. Karácsony napján kapott ugyanis Balog János egy öt pecsétes levelet. Messze földről, idegen tájékról jöhetett ez a levél. A stemplik is idegenek voltak rajta. De idegen volt a tartalma is: 3 ezer dollár. Az irás is idegen volt. Angolnyelven ezek a sorok voltak benn: „Ha megakarja látni elveszett lányát, jöjjön — Amerikába. Itt vagyok Chicagóban 175-ik utca 4935. szám alatt." Balog János pénteken utazott el az ujvilágba.

— **Turisták mozgalma.** Pénteken az esti órákban ülést tartott a turista-osztály választmánya, hogy a millenniumi emlék dolgában s egyéb apróbb ügyekben határozzon. A választmány elfogadta a *Müller* Ede által kidolgozott tervet, mely a város czimerét tünteti föl s megvalósitva közel 3 ezer forintba kerülne. A választmány addig is, mig a legközelebbi turista-közgyülésnek a további teendők iránt részletes előterjesztést tenne, a város képviselő-testületét hozzájárulásra fogja fölkérni s társadalmi uton mindent elkövetni, hogy az emlékre szükséges ö szeg összejöjjön. Igy az emlék-alap szaporitására mulatságokat: estélyt és műkedvelői előadást fognak rendezni s Kőszeg fiait, jóakaróit és barátait adakozásra felszólitani.

— **Kaliko-estély.** A helybeli kereskedelmi kör jövő 1895. évi január hó 12-én a *bálház* e czélra feldiszitett nagy termében kalikó bált rendez. A valóban pompás jelmezek Popper, Pilnay, Schaffer és Miletics urak kereskedésében kaphatók. Jegyek pedig előre válthatók Róth Jenő, Popper Ignácz és Pilnay Vincze urak üzletében. Eme kedélyesnek igérkező estélyre előre is felhivjuk t. olvasóiuk figyelmét.

— **Itt a serum.** Abból a most sokat emlegetett és keresett gyógyszerből, *Behring* tanár serumából a napokban Kőszegre is került. *Babics* gyógyszerésznek sikerült megszereznie, kinek patikájában nekünk is volt alkalmunk a nagyhirü gyógyszert megtekinteni

— **Követelésre méltó elhatározás.** A turista egyesületnek több lelkes tagjai közül eddig négyen elhatározták, hogy az Ó-házra épitendő millenniumi emléképitmény alapjára, annak felépitéseig havonkint egy forintot adakoznak és ez összeget a takarékpénztárban gyümölcsözőleg fogjuk elhelyezni. Az ily nemes adakozás nem szorul dicséretre, hanem megérdemli, hogy követőkre találjon és tisztük is, hogy e szép példát Kőszegnek sok lelkes polgára fogja magáévá tenni. Akik ugyan e takarékpénztári könyvecskére kivánnak adakozni, tudassák e szándékukat az egyesület titkárával.

— **Laptársaink szives figyelmébe.** Hosszabb terjedelmü közleményeink átvételenél tisztelettel kérjük a velünk cserevisszonyban levő laptársainkat, hogy lapunkra, mint forrásra hivatkozni szivesked jenek. Közleményeinknek — a velünk cserevisszonyban nem álló laptársaink részéről való átvétele ellen pedig egyszeramindenkora törvényadta joguuknál fogva — tiltakozunk. Tiltakozunk még az esetben is, ha óvásunk közleményeinknél megjegyezve nincsenek, avagy nem lesznek.

— **Hymen.** *Iker* János n.-k.-patyi tanitó a minap jegyezte el Dombóvárott *Melhárd* Irma kisasszonyt. — *Nührer* Mátyás paksi polgári iskolai tanitó eljegyezte *Graf* Miczi kisasszonyt, Graf Adolf lékai berczegi főerdész leányát.

— **Nappali világosság.** Tudvalevőleg igen gyakori nálunk a panasz éjeli világitásunk ellen. Nem azért hangzanak fel a panaszok, mivel kevés a petroleumláng, hanem azért, mivel az ki nem gyulad, vagy pedig hamar kialszik. Legtöbbet azok panaszkodnak, áldanak bennünket, a kik a vonatra menve, minduntalan neki esnek jámbor embertársuknak, vagy valami keményebb tárgynak. Azok aztán e város fejétől lefelé azidnak mindenkit, még a legutolsó lámpagyujtógatót is. De hát azóljon még valaki! Pénteken reggel 8 órakor nekem is volt teendőm a vasuton. A nap épen kelőben volt s a *Paller*-háztól lefelé minden lámpa égett. Ime, mégis van nálunk világosság — nappal!

Folytatás a mellékleten.

telgyártó, ide való fiu; Kanicsár Marton, bosoki fiu; Terganetz András, süveggyártó, ide való fiu; Böliöcs István, szabó. Lendva tájáról, Locsován faluból való fiu; Radler Mihály, süveggyártó; Boldisár András, ács; Nemes Mesko Ádám; Nemes Kingovich Mihály a notárius adjunktusára is megeskődött. Stibler Jakab, Németországi fiu; Gager Mihály; Keri György, képiró; Stanner Lőrincz, képiró; Hüttermeyer András circolum csináló; Gnar György, Dielenpach — Németországból; Sober Simon, kőszegi fiu; Veller János, kőszegi fiu; Ilesli György, pinkafeldi fiu; Stanner Jakab.

1692. évben.

Nemzetes és Vitézlő Uyváry Samu, kőszegi fiu; Nemzetes Samár István koltai; Fürts Mihály János, Sibenlindenhől; Biró Erdős házánál Nemzetes Kraynay Sámuel, ide való fiu; Geucz János; Pien Jakab, kis Pottendorfi fiu; Mairhoffer János György, ide való fiu; Lautenpach Venzl, Freudenthalbol; Sabarics János, csizmazia; Stellik Ádám pintér, ide való fiu; Holler György mészáros; Noepsur György, felső-szichy fiu; Ördögh György.

1693. évben.

Nagy Mihály, varga, ide való fiu; Ertle György, pintér, ide való fiu; Stalcher János, szücslegény Kesmárk városából. Pápay Mihály szijgyártó; Faigli János kötélgyártó, ide való fiu; Györkey István, ide való fiu; Simon György; Naimiller György, nyereggyártó; Mülhoffer Pál, Németországból; Szollerer Mátyás, olaszországból.

1694. évben.

Somodi Ádám csizmazia, Pápáról; Csitke Sándor csizmazia, füsztüi fiu; Marton György, csizmazia, ide való fiu; Czeller Jakab, mészáros, ide való fiu; Lassarcs Pál, varga, ide való fiu; Prusznyák György, csizmazia; Glik Bernard Gottlieb, vasárus, bécsi fiu; Faitkner János, csapó; Szakál István, szabólegény, ide való fiu; Grandica Mátyás, varga, Sz. Martonból; Siffr János, fésü csináló, Ülmocs városból; Poklatics Miklós, szücs, péterfai fiu; Strausz György, ide való fiu; Haffranik Miklós, csapó; Stannr Tamás, nemescsói fiu.

(Folytatása következik.)

— **Változás a postan.** *Hechinger* Imre uj év napján veszi át postahivatalunk vezetését s *Kelényi* Géza ideiglenes postavezető visszámegy Sopronba. Ez utóbbi rövid itt tartozkodása alatt nagy szorgalmat fejtett ki és szakismeretének adta sokszoros jelét.

— **Farsangi mulatság.** A kőszegi turista-osztály a millenniumi emlék-alap javára jövő február hó 2-án nagyszerü tánczestélyt rendez. A rendezőség mindent el fog követni, hogy a mulatság ne csak kielégitse az igényeket, hanem meglepetésekben is részesüljön a farsangoló.

— **Hirdetmény.** A kőszegi rendőrkapitányi hivatal részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint az 1874. évben született és kőszegi illetőségü hadkötelesekre nézve a sorshuzás 1895. év január hó 14-én délután 3 órakor fog a városház tanácstermében megtartatni. Ennélfogva felhivatnak az 1874. évben született és ide illetőségü hadkötelesek, miszerint vagy személyesen jelenjenek meg vagy pedig hozzátartozóik által képviseltessék magukat.

Kőszeg, 1894. deczember hó 22-én.

Porpáczy János,
városkapitány.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város tanácsa és a helybeli szolgabirói hivatal mint I. foku iparhatóság mellé 20—20 iparhatósági megbizottnak választása f. 1894. évi deczember 31-én délelőtt 9—12 közt Kőszeg ipartestületi helyiségében ejtetik meg. A választási czedulák külön a város, és külön a szolgabirói hivatal mellé választandó iparhatósági tagokra nézve adandók be. Miről az iparosok és kereskedők azzal értesittetnek, hogy a választásra minél tömegesebben megjelenni sziveskedjenek.

Kőszeg, 1894. deczember hé 22-én.

Augusst János,
iparbiztos.

— **A kőszegi piaczon.** *Egyik ur*: Hány óra, kérem szivesen? *Másik ur*: Az az idő van, melyben a szamarakat szokták itatni. *Egyik ur*: Csudálom, ho y ön még nincs a — kutnál.

— **Szerelmi vallomás.** *Kőszegi* József karácsonyi diszes és változatos kirakata előtt egy nő s egy ur nézeget. Mindakettő fennhangon olvassa a kirakat könyveit: Ur: „Szeretlek Roxelane“ (keringő Strau-ztól). Hölgy: „A világ is tudja“ (regény Heltay Jenőtől). Ur: „Légy ott“ (dramolett Ábrányitól). Hölgy: „Pont 12 órakor“ (monolog Rákosi Jenőtől). Egy harmadik ur, (aki mindenesetre férj akar lenni): „En is ott leszek“ (vigjáték Mursi Károlytól).

— **Meglopta a feleségét.** N. Károly öt évvel ezelőtt távozott el Kőszegről a fővárosba hites feleségével együtt. Ott törvényesen elváltak egymástól. A nő vadházasságban élt egy munkással. Október hó 23-án N. Károly meglátván feleségét a kerepesi uton, utána ment, aztán arany óráját kimetszette zsebjéből. Az benne a legjobb, hogy N. Károly csak a mult héten megtartott végtárgyalásnál ismerte fel az ő — feleségét. (*B. H.*)

— **Szülők figyelmébe.** Francianyelvből és zongorából ugy kezdőknek, mint haladóknak tanfolyamot nyitok. Egyuttal tanulásban elmaradtakat sikerrel instruálok. Jelentkezhetni: Uri-utcza 12. sz. alatt (balról a kapu alatt második ajtónál.) *Vathy* István magántanárnál.

— **Ellesett párbeszéd.** (Koronában): (Egyik asztalnál három uri ember keres valamit.) Kasziroslány: Ugyan, Ferdinánd, mit keresnek ott, azok az urak? már egy félórája?

Ferdinánd: Csak — egy krajcárt.

Naptár: Dec. 29.

— **Érdekes levelezőlapot** láttunk a héten. Lukácsházán lett feladva 1894 deczember 25-én eme cimmel: *Varga Andrásnak Kőszegen valamelyik korcsmában.* A levelező-lapon következő nőkéz irta hieroglifek olvashatók: „Tvkjn! Elmtl a kszg vsrá, lvttl mgdl kszft azthza smjttl tgzbr. Dne gyr hz, mrt ktkri atnykt a tflsgd: Sra.“ Szerkesztőségünk tagjai összeülvén, hosszu fejtörés és cigarett füstölés között következendőképp fejtik vala meg a rejtelmes sorokat: „Te vén kujon: Elmentél a kőszegi vásárra, elvittél magaddal kétszáz forintot, azóta haza sem jöttél te gazember! De ne is gyere haza, mert kitekeri a te nyakadat a te feleséged: Sára.“

— **Megöltek egy embert . . 1000 forintjáért.** *Simetz* András körtvélyesi lakos már régóta ellenséges viszonyban élt vejével *Kameller* József ottani lakossal. Karácsony előtt 3 nappal az após a vásárról hazatérő veje tárcájában — amig ez pénzét olvasta — úgy látta, mintha egy ezeres bankjegy is lett volna. Még azon az éjszakán megérlelődött benne a bűnös szándék: megölni vejét s elrabolni pénzét. Tettét végre is hajtotta. Éjjel belopódzott veje szobájába s az alvó embert 19 késszurással meggyilkolta. Ezerest azonban nem talált, mert az ezeresnek vélt bankjegy egy részletfizetéses sorsjegy-értesitő volt. A gyilkost elfogták s a vasvári kir. járásbiróság elé kisérték.

— **Halálozás.** *Berner* János, Szájbely Gyula orsz. képviselő rohonczi tiszttartója elhunyt. A megboldogult az ottani társaséletnek egyik közbecsülésben álló rokonszenves tagja volt. Temetése a közönség impozáns részvétele mellett folyó hó 20-án ment végbe.

— **Megfagyott.** Postecek Mátyás morva vándorlólegényt karácsony éjjel a kőszeg-csepregi uton egy szekér elgázolta. A szerencsétlen sebesültet másnap megfagyva találták az uton.

— **Nincs többé** (nem ám filokszera) hanem — susztertallér. Meg ma és holnap él. Holnapután már át lesz adva a feledékenységnek. Mindazáltal, ha feledékenységből valaki ebben a két napban nem adott volna túl rajtuk, azokat a m. kir. adóhivatal 1895. év végéig szivesen kicseréli 4 darab uj fillérrel.

— **Kivonat** Vasvármegye közt örvényhatósági bizottságának Szombathelyen 1894. évi deczember hó 3-án s folytatva tartott közgyülése jegyzőkönyvéből. 24301/1894. szám. Tárgy: A vármegye alispánja jelenti, hogy habár a csákányi Rábahidvám 1895. évi január hó 1-én lejáró bérletének megujitása tárgyában, illetve a hidvám ujabbi két évre leendő bérbeadása iránt kellő időben intézkedett és az árverést megtartotta is, mindannak daczára a hidvámajánlat hiányában bérbeadható nem volt. — Minthogy ezen törvényhatósági vám megszüntetését a törvényhatósági bizottság 22591/894. számu határozatában akkor, midőn a rumi és ragyogói Rába hidvámokat megszüntette, már elvileg elhatározta, ennelfogva tisztelettel kéri a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy a kérdéses vámot 1895. évi janur hó 1-től kezdődőleg annál inkább megszüntetni méltóztassék, mert a vámot házilag kezelni a kezelési költségek és az ellenőrzés nehézségei miatt nem lehet, s mert a hidvámért az eddigi 1115 frt évi bér helyett magán uton csakis 500 frt bér lett beigérve, tehát oly összeg, mely a törvényhatóság által el sem fogadható s a melyet jóval felül múl azon haszon, mely a vám megszüntetése folytán Csákány községre és vidékére a forgalom és közgazdaság fellendüléséből fog háramlani. Határozat: A törvényhatósági bizottság alispán ur előterjesztése és az állandó választmány javaslatára érvényt szerez a 22591/894. szám alatt hozott és a nagyméltóságu m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur által 73369/894. szám alatt jóváhagyott azon határozatának, melylyel már a rumi ragyogói Rába hidvámok beszüntetése alkalmával kimondotta, hogy legközelebb a csákányi Rábahidvámot is be fogja szüntetni. S tekintettel arra, hogy a kérdéses hidvám előnyös bérbeadása nem sikerült s hogy a hidvám házilag leendő kezelése sem indokolt; ennélfogva az 1115 ftért 1894. évi deczember hó 21-éig bérbeadott csákányi Rabahidvámot 1895. évi január bó 1-én beszünteti. Ezen határozat a vármegye egész területén közhirré teendő és annak megtörténte után felsőbb jóváhagyás végett a nagyméltóságu m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz felterjesztendő. Miről alispán ur, ugy a m. kir. államépitészeti hivatal értesittetnek.

Jegyezte s kiadta:

Bárdossy Jenő sk.,
főjegyző.

Különfélék.

— **Uj adóbivatal megyénkben.** Kis-Cellben 1895. év április 1-én adóhivatalt fognak felállittani.

* **Hirlapok és kalendariumok.** Most, mikor a hirlapok és kalendáriumok gombamód özönlik el asztalunkat, tán nem lesz érdektelen, ha azoknak egy kis dióhéjba szoritott élettörténetét adjuk.

Legelőször a velenczéseknek volt hirlapjuk, mely kézirati másolatban jelent meg. 1536-ban már árulták a Riáltón e kereskedelmi és börzehireket tartalmazó folyóiratokat.

Nevük volt „Gazetta.“ Ez onnan datálódik, hogy egy gazettán (aprópénz = 2 fillér) adtak egy példányt. Hogy napi, vagy heti lapok voltak-e — nem tudni.

Eddigelé legrégibb nyomtatott hirlapnak tartották az angol *Mercurie*-t.

Egy német tudós azonban fölfedezte, hogy 1494-ben jelent meg náluk hirlap.

Történelmi kutfők szerint pedig Németországban az első rendes hirlapok a kalendáriumok voltak, melyek 1500 óta rendesen politikai tartalommal jelentek meg.

Nálunk is voltak a XVI. és XVII ik században röpivek. Az első rendszeres hirlap csak 1780-ban jelent meg Pozsonyban. Cime: *A magyar hirmondó.* Irója — mert maga irta az egész tapra — *Ráth* Mátyás volt. Az engedélyt e lapról Mária-Tereziától *Patzkó* Ferenc Ágost, nyomdász nyerte meg.

A legrégibb magyar kalendarium (nem ám a lőcsei) 1571-ből datálódik. (Ennél régibb a kézzel irott Jászaykodex 1466. évből.) Ebben a kalendáriumban a hónapok versekben (plane distichouban) adnak tanácsot az olvasónak. Szeptemberre — példaul — azt mondja: „Jó bor, borsos étek, jo mast enni gyümölcsöt.“

Januárra: Kivan eret Jánus vágni: illendő lakodalmat.

Márciusra: Mess eret az tagadon; szőlők nyitásnak örülnek.

Fonni sövényt, veteményt tenni kellő leszen.

A XVI-ik század éveiből már több kalendarium található a nemzeti muzeumban. Kezdetben egy részük forditva van a krakkói naptárból: latinból — magyarra.

* **Hires férfiak egyszerü szülőktől.** *Rousseau* francia iró órás fia. Schakespeare angol költő atyja — épp ugy, mint Petőfié — mészáros volt. Sokrates anyja bába volt. Pindar görög költő egy fuvolas fia volt. Vergil római költő pékmester fia volt. Arany földmives szülőktől származott. Simor János Magyarország volt hercegprimásának atyja csizmadia volt.

* **Költők termékenysége.** Schiller 25 évi (1780—1805) irodalmi működése alatt 46 éves koráig irt 177 költeményt; Göthe 45 évi működés (1787—1832) alatt 134-et; Heine 35 év alatt (1822—1857) 498-at; Lenau 8 éven át (1832—1840) 143 at; Beranger 41 évi működés alatt (1816—1857) 414-et; a csak 26 éves korában elhalt Petőfii öt év alatt (1844—1849) legtöbbet produkált: 755 költeményt.

* **Sajtóhiba.** A karácsonyi könyvpiacon most megjelent egyik novellakat tartalmazó könyvben e sorok olvashatók: „Nincs szebb a női hőségnel.“ (Valószinü, hogy irója a női hüséget irta.)

* **Gyermekek paradicsoma.** *Labouchére* angol országgyülési képviselő, a *Truth* hires szerkesztője 15 év óta évente kiállitást rendez a gyermekjátékokból, melyeket a lap olvasói az ő kérésére a szerkesztőségbe szokták küldeni, hogy karácsonyi ajándékul osszra ki a londoni szegény gyermekek közt. Kezdetben kisebb arányokban ment a dolog, ma már azonban a hármas királyság minden részéből özönlenek a laphoz deczember havában a mindenféle gyermekjátékok, úgy, hogy az utóbbi években már 27,000 londoni gyermek kapott Labouchéretől karácsonyi ajándékot. Egy névtelen Maecenas meg minden évben 11,000 darab vadonatuj hat pennys pénzdarabot szokott kiosztás végett beküldeni, Labouchére az ajándékokból évenkint kiállitást rendez az óriás terjedelmü Albert csarnokban. Az idei kiállitás 18-án nyilt meg s a londoni előkelő világ valóságos zarándoklást tart azóta az Albert-csarnokba, hol gyönyörüen vannak ajándéktargyak csoportositva. A csarnok középső nagy terme valóságos tündéri látványt nyujt. Hat óriási pyramis magaslik fel benne csupa bábukból összeállitva. A pyramisok fölött *Iris*, a szivárvány istennője van feltüntetve 200 apró bábukból, melyek úgy vannak elhelyezve, hogy csalódásig hü képét nyujtják a szivárványnak.

* **Szomoru statisztika.** Az indiai kormány a napokban tette közzé a lefolyt esztendőben a kigyók és vadallatok által okozott halálesetek statisztikáját. E szerint Britisch-Indiában a lefolyt esztendőben 18,540 esett áldozatul a kigyóknak, mig a vadállatoktól szétszaggatott áldozatok száma csak 2804-re rúg. Kárpótlásul azonban a tigrisek, leopardok, farkasok, medvék, hienák és egyéb hasonló vadak nem kevesebb, mint 90,253 háziállatot pusztitottak el. Ezzel a vérengzéssel szemben az indiai alkirály sem feledkezett meg kötelességéről. 117,447 rupiájába kerültek azok a vadászok, a kik fizetés fejében 15,309 négylábu ragadozót ejtettek el, köztük 1267 tigrist és 4038 leopárdot, azonkivül agyonütöttek 117,120 kigyót. Ebből is látható, hogy Angol-Indiában meglehetősen nagy arányokban folyik a létért való küzdelem.

— **Az összes hazai tanitóegyleteknek.** Az 1896-iki kiállitás és ezzel kapcsolatban az uj egyetemes tanitógyülés ideje közeledik. Mozognunk, tennünk kell, hogy fellépésünk hatásos és áldásos legyen. Az országos bizottság külön agitáló bizottságot küldött ki, mely ujévtől kezdve legalább is minden két hétben egyszer kézirat gyanánt nyomatott tudósitásokat küld a tanitóegyleteknek és az összes lapoknak. Szükségünk van azonban kartársaiuk buzgó közreműködésére. Egyelőre a következőket kérjük: Minden egyesület gondoskodjék egyesekről, kik megigérik, hogy hetenként egy-egy levelező-lapon ügyesen irt tudósitásokat küldenek a tanügyi körelelükről a budapesti és helyi lapoknak. Minden egyesület elnöksége a fontosabb eseményekről, sérelmekről és tervekről rögtön értesitse az országos bizottságot, hogy az ügy nyilvános legyen. Minden egyesület felkér 5—6 buzgó tagot, hogy a tanitók agitátionális alapja számára gyüjtsön. Gyüjtőiveket a kivánt számban azonnal küldünk. Minden egyesület küldöttségileg keresse fel a tanügybarátként ismert vagyonosabb embereket saját körében; adományt kérjen tőlök az egyetemes tanitógyülés előkészitéseire és céljaira. Ne feledjék el kartársaink, hogy a sikert csak erős agitáló által érhetjük el. Schultze Delitsch a szövetkezeteket, az angol Cobden a gabonavámügyet igy vitte sikerre s az agitátionális alap növelte meg a sociálisták hatalmát. Pénz és lelkesültség kell, hogy győzzünk. A mostani kezdet csak kisérlet, nagygyá akkor lesz, ha állandó agitáló irodánk létesül s az anyagilag biztosittatik. Ragadjátok meg a szellemi fegyvereket, kartársak. Kinőttünk a gyermekkorból. Az utókor megvetése éri a mai tanitó nemzedéket, ha a közöny meg tovább tart. Nem beszélni kell csak, cselekedni is.

A Magyarországi Tanitók Orsz. Bizottsága.

* **Ingyenutazok.** Általánosan ismert eset, mikent utazott egy szabó ládában a párisi kiállitásra. Ehhez hasonló esetet fedeztek föl mostanában Németországban. Ugyanis az egyik csatlakozási állomáson az egyik vándorszinész-csapat igazgatója két utazási jegyet váltott s a kocsiját feladta. Ez gyanusnak tünt fel az állomási tisztviselő előtt, mert tudomása volt arról, hogy a szinész-társulatban az igazgató feleségén kivül még két nő is van. A végállomást rögtön értesitették a dologról, s ott csakhamar intézkedtek a vonat fogadására. Midőn beérkezett a vonat, a rendőrfőnök megkereste a vándorszinészek kocsiját s mindent átkutattak. A sok holmi között egy nagy ládát találtak, melyben pokrócsok voltak. A midőn azonban bezárták csukni, az egyik azt a megjegyzést tette, hogy valami úgy mozog a ládában, mintha kigyó lenne benne. Erre csakhamar kivették a felső pokróczot és — nem kigyót, hanem — két nőt láttak benne, kiknek egész ruházatok egy ing és — egy medaillon képezte.

— **Hajnal Ágnes tragédiája.** Szomoru, nagyon szomoru históriája van Hajnal Ágnes zsidányi leánynak, ki szép volt, mint a hajnal, duzzadt, élveteg ajkakkal, perzselő fekete sötétlelküismerethez hasonló szemekkel. Szobaláuy volt a fővárosban. Aztán viszonya volt egy legénynyel, ki rút volt a szó legigazibb értelmében. És ezt a ragyavert arczu embert szerette a zsidányi szép leány. Ki volt tüzve már az esküvő napja is a jövő hó tizedik napjára. Mult hétfőn a vőlegény csak annyit mondott az őt annyira szerető leánynak, hogy: Sürgönyt kapván hazulról, Vönöckről, melyben édes anyja haldoklásáról értesitik, — s igy haza megyen. Hajnal Ágnes lelkében feltámadt valami: ugy hivják: hogy a gyanu. A szalonokban a féltés szörnyetegének nevezik. No hát ez a gyanu, ez a szörnyeteg nem hagyta nyugodni Hajnal Ágnest. Kedden felült a vonatra, mely sárvárig elvitte. Innen egyes-egyedül, uttalan utakon indult el a leány Vönöckre a fagyos éjszakában. Jókor érkezett, — vagyis tán rosszkor. Mert vőlegénye éppen lakodalmát tartotta. A klárinét sivitott, a hegedü és a brácsák szalmaszál hangját tulharsogta a kis bőgő. És ott állott az ajtóküszöbön Hajnal Ágnes szive alatt az ő szerelmének fájdalmas gyümölcsével. Aztán? . . Nos aztán összerogyott. Még azon a vigasságos éjszakán annak a fájdalmas gyümölcsének életet adva, mely az övébe került. A klárinét sivitása, a bőgő mormogása között halt meg Hajnal Ágnes. Érzékeny szivü poéták fájdalmas balladában megénekelték Hajnal Ágnes tragédiáját.

— **Ötszáz független gazda bizalma.** A magyar napi sajtóban páratlan annak a bizalomnak a megnyilatkozása, a melyben a „Hazánk“ napilap nemrég

résseaült. — Az ország legelőkelőbb földbirtokosai, bérlői és gazdái jöttek össze, több mint 700-an Budapesten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyülésére, hogy szemben az egyesület miniszteri tisztviselő és idegen érdekköröket szolgáló tagjai által rendezett „pucacsal“, visszaválasszák gr. Dessewffy Aurélt az egyesület elnökévé. — Ez fényesen sikerült is, amennyiben gr. Dessewffy 590 szavazatot kapott. — A közgyülést nagy, 500 teritékü lakoma követte, a melyen Farkas Ábrahám, gömörmegyei nagybirtokos inditványára egyhangulag üdvözölték a „Hazánk“ napilapot és magukévá tették a lap által kezdeményezett agrár-politikát és felhivást intéztek az ország egész gazdaközönségéhez, hogy a lapot támogassa. — A felhivást a „Hazánk“ karácsonyi számában fogja közzétenni körülbelől 400 előkelő magyar földbirtokos fényképezett aláirásával. — A „Hazánk“ napilap, mely egyetlen a magyar politikai napisajtóban, a mely a magyar földnek, a magyar földmivelő népnek védi érdekeit és követel részükre érvényesülést a magyar politikában, nemcsak ezen a téren vivott ki rövid fennállása alatt az egész országra kiható eredményeket, de egyéb gazdag tartalmában is, a melynek minden közleménye az igazság és tisztesség érdekében iratik. — A lap előfizetési ára: egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. Kiadóhivatal Budapest, Köztelek.

— **A budapesti állami ipariskola igazgatósága** (VIII. ker. Népszinház-utcza 8. sz.) felkéri az intézet rendes tanfolyamait és az épitő ipari téli tanfolyamot végzett összes tanulókat és azok szüleit annak szives közlésére, hogy e tanulók pályájukon milyen alkalmazást nyertek eddig. Az igazgatóság erről az ezredéves kiállitás alkalmából részletes és teljes kimutatást óhajtana késziteni.

Az állami ipariskola igazgatósága.

Csarnok.

Bajuszos asszony.

A „Kőszeg és Vidéke“ számára irta: Vathy B. István.

A Mayer-féle Lexikonban ennél a szónál: asszony a következő kommentár olvasható: „Asszony = asszonyállat. A bibliai hagyomány szerint az asszony Ádám egyik oldalbordájából lőn alkotva. Innen datálódik a közmondás is: Az asszony: csak oldalborda, nem ember. Az asszony sokféle. Nincs az a jó és rossz tulajdonság, mely az abc minden betüjéből az asszonyra ne illenék. Többek között az asszony: alázatos — akaratos; békés — bosszuálló; csókolodzó — csalfa; derék — duzzogó; édes — elütetlen; figurás — fanyar; és igy tovább, egész a z betüig, hol ez az épitetlen ékeskedik: az asszony zavarcsináló. Legeslegvégül pedig: hogy az asszony — bajuszos.“

E sorok olvasásakor azt gondoltam, hogy bold. Mayer eme szót: b a j u s z o s, a szó legszorosabb értelmében vette.

Mert — fájdalom — a szebbik nem képviselői között helylyel-közzel találkoznak olyanok is, kiknek felső ajkát egy 22 esztendős jogonc is megirigyelhetné, lévén az pelyhedző selyemszálakkal beültetve.

De meg — kérem szeretettel — ott van Sveiton Aida angol nő, kiről tudvalevő dolog, hogy 12 cm. hosszu bajusza és 42 cm. hosszu szakálla vagyon s a ki e szőke tárgyakkal már százezer dollárt keresett.

Mondom, eme körülmények ismeretesek voltak előttem. Ámde azt, hogy a bajuszos asszony nem a szó leghatározottabb értelmében veendő, azt csak ezelőtt vagy két évvel tudtam meg.

Méltóztassanak elhinni, mikor ezt megtudtam, jobban megörültem neki, mint Sanyaró Vendel az ő husoskolbászának.

Hogyne? hisz az asszonyokról alkotott ismeretköröm egy adattal szaporodott.

Mert mi tagadás benne: szerény magam (és velem együtt, azt hiszem, egy légiója a férfinemnek) nemcsak practice, de theorice is szeret foglalkozni az emberiség szebbik nemével.

Pompás téma mindenre az asszony. Hány szinmü viseli az asszony nevet! „Asszonyok komédiája“ mit P. Szathmáry Károly irt Madách „Ember tragédiájá“-nak ellendarabjaként. Ott van Fáy András „Asszonyok iskolája,“ — Szigligeti „Asszonypataka,“ „Asszonyvásár“ vigjátékai; Csiky „Asszonybosszu“, Jókai „Asszonyt kisér — Istent kisért“; „Egy asszonyi hajszál“ c. regényei; legujabban pedig Strausz, a keringők királya ‚Szép asszonyok c. operett librettóját kotázza.

Azután ott vannak a poéták! Tán nincs költő, ki minden harmadik zöngeményében ne venné témául az asszonyt. „Asszony vagy, a leggyarlóbb, semmi más“! — mondja Vörösmarthy „Uri hölgyhöz“ c. gyönyörü költeményében. „Mert jó az asszony és igaz, — mikor már sirban van“ — irja Bajza. „Az asszony ingatag — álnok, csalfa, léder“ — énekli Figaró a „Szevillai borbély“-ban.

Hát a közmondások! Se szeri — se száma. A magyar az asszonyokról alkotott közmondásaival az összes nemzetek között az első helyen áll.

„Jó asszony a háznak koronája. Házban az asszony helye. Dicsértessék a szép asszony. Pénz olvasva, asszony verve jó. Asszonyverésből ember nem sok becsületet nyer. Nincs harag, asszony haragja fölött. Nyelve veri meg az asszonyt. Hallgatással szép az asszony. Nincs hamisabb viz az asszonyok könyhullatásánál. Hiuság! asszony a te neved; (amit egyébként megforditva is igen szépen ki lehet mondani) Az asszony akár Matild akár Vera, mindannyia Éva. Amilyen az asszony, olyan az ecet. Asszonynak, lónak sohasem kell hinni. Ha szemérmes is az asszony, ne bizd idegen kezre. Pipádat, lovadat, asszonyodat ne kölcsönözd senki ember fiának. Szép asszonynak, lónak kár megöregedni. Nehezebb egy asszonyt megőrizni, mint 100 kimondhatatlan kis vérszopó állatkát. Szép asszony főztét megeheted.“ És a többi.

A modern franczia pedig megalkotta az ő asszonyáról azt a mondását, mely a büntettek háromnegyed részében vezérfonalul szolgál a vizsgálóbirónak. Megcsinálta a „Cherchez la femme“-ját. Mert hát minden dolog a nap alatt csak odalyukad ki, hogy: Cherchez la femme! Keresd az asszonyt!

Eddigi szerény irói pályámon igénytelen magam is sokat foglalkoztam az asszony témájával.

Vagy két éve, hogy „A rettenetes asszony“ cim alatt irtam egy kis tárcát az egyik vidéki lap számára.

Hát ennek a tárcának köszönhetem ama körülményt hogy végre még is megtudtam: mi az a bajuszos asszony?

Mert hát ez igy történt, kérem szeretettel.

Az általam irt „Rettenetes asszony“ meséje ugyanis a következő vala: A kései időben hazatérő férjét az asszony órákig tartó kukli prédikációval fogadja rendesen. A férj végre beleun a rettenetes asszony nyelvességeibe s egy izben, — csókot kérve tőle — a csók édes müvelete alatt felesége nyelvét — — leharapja.

Ennek az igénytelen tárcának megjelenése után egy hétre tárcairó kapott vagy 12 darab levelet. Felét nő, felét férfi irta. Azok elitéltek, hogy az asszony nyelvét leharaptatom saját férjével. Elneveztek Kozarek-nek (mely nemes férfiu még akkor élt vala), — elmondtak vampyrnak, hyenának; plane, az egyik levélben élhetetlen fráternak kereszteltek. No hát eme leveleket én mind eltettem. Mert hisz asszonyok irták.

A férfikéz irta levelekben pedig égig magasztalnak. Dicsérik talentumomat, hogy a nyelveskedő asszony megbüntetésére minő pompás módot: a nyelv leharapását ajánlom. Eme leveleket én — egynek kivételével — mind elégettem. Mert hisz ezeket magamszőrü fráterok irták.

Azt az egyet lemásolom önöknek. Ebből tudható meg ugyanis, mi az a bajuszos asszony voltaképpen?

Ime, a levél:

„Igen tisztelt tárcairó uram! Olvastam én is az ön „R o t t e n e t e s a s s z o n y“-át. Mondhatom, rosszul választotta meg ön a cimet. Nagyon rosszul. Csodálom, hogy ön még nem tudja, miszerint azok az asszonyok, kik a kései időben — teszem: éjfél után 3 órakor haza bandukoló férjeiket kukli prédikációkkal fogadják; és a kik férjeiket feloldali hideglelésbe ejtik, azok, — bajuszos asszonyok. Magam sem hittem, hogy ilyenek is leledzenek ezen az Isten kalapjához hasonló göröngyös földön. A féloldali hideglelést pedig egyaltalán nem ismertem. Hanem megtudtam és megismertem akkor, midőn megnősültem . .

Apropo! Nős ön? Nem? No akkor tanácslom, hogy sohse nősüljön meg! Szivemből, leikemből tanácslom. Mert csak addig eszik ön szőlőt lágy kenyérrel, mig nőtlen. Ha már egyszer megnősült: vége az aranjuczi napoknak. Mert hát az ugy van, hogy nálunk férfiaknál hiányzik a nők megitéléséhez szükséges objektivitás. A körülmények és hangulat inspirácziója szerint a nőt majd angyalnak, majd ördögnek mondjuk. Pedig hát az asszony nem egyéb, mint ember: emberi hibákkal és emberi jó tulajdonokkal . . . Ámde nem akarok én most száraz lélektani fejtegetésekbe bocsájtkozni. — Én Önnek — i. t. t. u. (igen tisztelt tárcairó uram) a bajuszos asszonyt óhajtom megmagyarázni. Oh, bárcsak ne tudnám! Hajh, hajh! De hát feleségem — i. t. t. u. — olyan volt leánykorában, mint Rafael imádkozó Madonnája, avagy Margittay Tihamér legutóbbi „Tanulmányfő“-je. Szép, szelid, miként a kereszt alatt álló bünbánó Magdolna. Mikor — persze még legénykoromban — violaszemeibe tekintettem, azt hivém, — i. t. t. u. — hogy mind a hét menyország tárul elém az ő tündöklő ragyogásával. Őszi barackhoz hasonló arca, (amelyen — mellesleg megjegyzem — a bajusznak még árnya sincs) csak szolidságot, alázatot, odaadást, édes, mondhatatlan szeretetet fejeztek ki.

(Vége következik.)

Ó évi gondolatok uj évre.

A „b i z o n y o s a n“ szó hangsulyozására ügyelnünk kell, hogy miként mondjuk ki. Mikor a két első szótagot vékonyan, a két utolsót pedig vastagon ejtik ki, mindig annyit jelent, hogy: S e m m i e s e t r e!

* * *

Az erény, mely nem alkalmazkodik a világhoz, bünnek, — s a bün, mely hozzá simul, társadalmi erénynek tartatik.

* * *

Hogy másoknak hibáik vannak, az csak a bolond vigasztalása.

* * *

Ha nyugalmunk kedves, az okosok és bolondokkal szörmentén bánjunk.

* * *

Bolondoknak és ostobáknak ne tanácsoljatok. Azok nem hallgatnak rátok, ezek, nem értenek bennetek.

* * *

Ami sokat ér, az sokba van.

* * *

Ki egy ostobaságot követ el, rendesen négy mással toldja meg, hogy azt helyrehozza.

* * *

Mi nehezen megy, rendesen rosszat megy.

* * *

Sebes ujjunkat ne mulassuk soha. Ki gondolatát leleplezte, kinyitotta várának kapuját.

* * *

Ha beérjük ablakkal, ugy kaput ne nyissunk sziveinken.

* * *

A vadászok két hibában leledznek: a sietésben és a késedelmezésben, Igy vagyunk mi is az élettel s a szerencsével.

* * *

A remény opium: felébredve, jobban fáj fejünk.

* * *

Nincs könyebb, mint a becsületes embert rászedni — egyszer.

* * *

Ki egyszer csal, örökké csaló.

* * *

Ravaszság a tudatlanság sánta filozofiája.

* * *

Az embernek szellemi szárnyaihoz egy pár jó cipő is szükséges.

* * *

A szép és jó édes testvérek.

* * *

Az élet abc-és könyv. Bölcsességünk a be-be-bi. Mihelyt olvasni tudunk: meghalunk.

* * *

Türni a fájdalmakat: erény; türni mindent, mit türni kell okosság.

* * *

Gyakran megyek el a templom előtt, mely mindig nyitva van és — üres. Gyakran megyek el egy bizonyos épület előtt, mely mindig zárva van és — telt.

* * *

Butaság és restség egy emlőn táplálkoznak.

* * *

Szegénység a legnagyobb kerités.

* * *

Az a jó, ki a rosszat, — az a rossz, ki a jót feledi.

* * *

Ha ittunk, a kutnak hátat szoktunk forditani; a jót is elszoktuk feledni.

* * *

„Adok, hogy többet adj!“ — mondja az egyik; „Köszönöm hogy még adj!“ mondja a másik.

* * *

Az emberek bolondságai, — épugy mint azok nyavalyái — ragályosak.

* * *

Ebéd után néha elgondolkodom azon: hogy ugyan hogyan állna most a világ, ha I. Napoleon a Waterlooi csatát el nem veszti? . .

* * *

Az is jó téma a gondolkodásra: hogy mért járnak az emberek halottak napján tömegesen a temetőbe, ugy hogy alig fér el egyik a másik mellett: mikor ott egész éven át olyan igen szépen, háboritlanul lehetne imádkozni . . .

* * *

Mikor az embereket bálban, estélyen, vagy más ilyetén összejövetelek alkalmával látom, eszembe jut Rochefault mondása: „Hogy az illem nem egyéb, mint igen kényelmetlen tana az emberek egymásbolonditásának.

* * *

Ha azt akarjuk, hogy halálod után nevedet sokáig emlegessék, csak csinálj sok — adósságot.

* * *

A kezdet és a vég nagyon hasonlitanak egymáshoz. Születésünk alkalmával a bodros fejkötőjü néni azt mondja a papának, mikor már bepólyázott volt bennünk: „No itt van k á r e m a l á s s a n“. És mikor a sirásó beföldelt bennünk, hozzátartozóinkhoz menve, mondja: Bevégeztem — k é r e m a l á s s a n. Mindkettő: a fejkötő asszony is, meg, a sirásó is ezen alkalommal — tenyerét szokta tartani.

* * *

A medve és némely politikai ujságiró közt a külömbség: hogy az (a politikus) egyszer fordul meg egy esztendősen, emez pedig többször.

* * *

Néhány lapszerkesztő akkor tenne legjobban, ha éppen e l l e n k e z ő j é t irná annak, amit most ir.

Pisticus.

Vége.

Tis után jő tizenegy és
Elmulik a hász is.
Vége van hát az ó évnek,
Beköszönt az uj is.
Mindenek majd véget érnek
Haro ugy. mint a béke,
A szerkesztők afférjának
Vége. vége, vége.

Egyszer az lesz majd az ember,
Minek kivül látszik;
Még Rothschild is csődöt mondhat
S leszakad a lánczhid.
Okosat mond „Vasvármegye“,
Sőt vigyázzunk: végre
A jó karcos heurigének
Vége lészen, vége.

Csak a mindig szük termésnek
S ekzekuciónak,
Fillokszera — svábbogárnak
S minden i l y e n jónak,
Miket a tapasztalásból
Tudunk könyvbetéve:
Nem lesz — miként az ó évnek
Vége — vége — vége.

Nonono.

— **A legszebb ajándékok.** A vidéki közönség, mely mostanában tömegesen rándul fel Budapestre, hogy karácsonyra és ujévre bevásárlásokat tegyen a külömböző csábitó hirdetési ajánlatok között alig tud választani, alig tudja magát elszánni rá, hogy mit vegyen övéinek. A kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók, de talán valamennyi között a legszebbek a S t e r n b e r g A r m i n é s T e s t v é r e-féle Kerepesiúti hangszer-ipar telep kirakatában láthatók. Egy egész házat foglal el e nagy vállalat, dúsan felhalmozva úgy a földszinten mint az emeleten a legkülönfélébb zenekarbeli s mükedvelői hangszerek az összes réz és fafuvó verő és vonó hangszereken kivül zseniális combinatioju dísz és játékhangszerek „harmonikák, és harmoniumok, mechanikai zenélő müvek, magától játszó zeneeszközök, melyeken egész operákat lehet lejátszatni, zenélő madarak, melyek a legszebb dalokat fütyülik

etb. etb. egyik legszebb s legérdekesebb tárgya az egész ipartelepnek egy niokelből készült karácsonyfa állvány, mely ünnepélyes zenekiséret mellett lassú ütemben forgatja a karácsonyfát. Ára 25—32 frt. Ennél szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üzlet maga valóságos látványosságot képez, melyet a közönség csoportokban néz s különösen este kelt feltünést, midőn az egész ipartelep villamos fényában uszik megvilágitva az egész térséget. Ez a kereskedés a fővárosban annyira népszerü és kedvelt, hogy mostanában mindég zsufolva van, a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

Felhivás előfizetésre.

Az Ország-Világ képes hetilap január havában XVI. évfolyamába lép. Az a tizenöt esztendő, melyen át az Ország-Világ elsőrendő magyar irók egész táborával lépett a küzdtérre, hogy győzelmet biztositson magának a közönség annyit hangoztatott közönyösségével szemben, fényes biztositéka jövőjének, melyben egyre fokozottabb mértékben törekszik kitüzött czélját elérni. A külföldi lapok beáradó özönével kellett felvennie a küzdelmet az Ország-Világnak; hazafias missziót is teljesitett, mikor ezeket kiszoritotta avval, hogy a legmagasabb nivón álló elsőrangu művészek által illusztrált, legjobb nevü iróink által irt képes lapot adott a művelt magyar közönség kezébe. A lefolyt év, melyben az Országos Irodalmi Részvény-Társaság kipróbált erőkből álló testülete vette kezébe a lap kiadását, végleg biztositotta annak folyton növekvő terjedését. A szerkesztőség fáradhatatlan igyekezete, melylyel az alább közlött fényes irói névsort füzte munkatársainak koszorujába, megerősitette a lapot a közönség szeretetében. A lefolyt évben dr. Váradу Antal szerkesztőn kivül a következő irók neveivel találkoztunk az Ország-Világ hasábjain: Ábrányi Emil, id. Ábrányi Kornél, Ábrányiné-K. Klementin, Adorján Sándor, Beniczkyné-Bajza Lenke, Bársony István, Bartók Lajos, Beöthy László, Buday László, Dalmady Győző, Degré Alajos, Endrődi Sándor, Ernsy József, Erdélyi Zoltán, Falk Zsigmond dr., Fekete Ignácz dr., Goll János, Gaál Ferencz, Hegyi Béla, Hevesi Sándor, Horti Jenő dr., Jókai Mór, Kern Aurél, Kéry Gyula, Kozma Andor, Lauka Gusztáv, Lévay Mihály, Makai Emil, Mikszáth Kálmán, Pap Zoltán, Palágyi Lajos, Porzsolt Kálmán, Rákosi Viktor, Sas Ede, Satanella, Szász Károly, Szabolcska Mihály, Szabóné Nogáll Janka, Szomaházy István, Szokolay Kornél, Szomory Emil, Szöllősi Zsigmond, Szomory Dezső (Paris), Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Verő György, Vértesi Gyula, B. Virág Géza, Werner Gyula J., gr. Zichy Géza stb. Megfeszitett törekvésünk leend ezentul is ezzel az irói gárdával érdemelni ki a nagyközönség növekvő pártolását. Egyetlen képes lap sem ad annyi művészi képet, oly gazdag szöveg-tartalmat, annyi pompás zeneművet, gazdag karácsonyi és ünnepi mellékleteket, mint lapunk. Az előfizetőink között kisorsolt Jókai-diszkiadás, elsőrangu művészeink rajzai, kitünő iróink czikkai, összes zeneszerzőinknek általunk közlött s lapunk részére irt zeneművei ennek fényes bizonyitékai. S a belső tartalomnak megfelel a páratlan külső kiállitás, melyről a Pesti könyvnyomda-részvénytársaság gondoskodik s ez elsőrangu műintézet bankjegymetsző-műhelye szolgáltatja zeneműmellékleteink metszeteit is. Mindezek mellett a lap előfizetési ára a régi marad: negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Kiadóhivatal, hová az előfizetési pénzek küldendők: Budapest, V. ker. hold-utcza 7. sz. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal.

Irodalom és művészet.

— **Milleniumi történelmi munka.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő A Magyar Nemzet Története czimű tiz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) negyedik füzete, a művelt magyar közönség általános és méltó elismerése valamint ritka szép pártolása mellett imént hagyta el a sajtót és indult el diadalutjára az előző füzetek után. Ezek az egyes füzetek szakértői ügyes kezekkel akként vannak egybeállitva, hogy mindegyik füzet önállóan is rendkivüli érdekességet képes kelteni és e mellett folyton fenntartja a kiváncsi várakozást ennek a nagy munkának folytatása iránt, mert e mű kétségkivül egyik eseménye és maradandó emléke lesz az ezredéves jubileumi ünnepélynek. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetési dij negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a kiadónál (Athenaeum a társulat, Budapest.

— **Politikai Hetiszemle.** Bel- és külpolitikai, közgazdasági, társadalmi, irodalmi, művészeti hetilap és sportközlöny. Felelős szerkesztő és laptulajdonos Székely Sámuel. A kitünően szerkesztett lap magas szinvonala, jól értesültsége és pártatlansága révén rövid idő alatt a politikai világ irányadó organuma lett. Előfizetési ára egy évnegyedre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII, kerepesi-ut 17. sz. Mutatványszámot kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

— **Kakas Márton.** Sipulusz élczlapja megjelenik minden vasárnap mulattató érdekes tartalommal. Előfizetési ára évnegyedre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Rökk-Szilárd-utcza 4 sz.

— **Gazdasági Lapok.** Szerkesztik Ordódy Vilmos és Igali Szvetozár. A jeles szaklap ujévre 47-ik évfolyamába lép. Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára egy évnegyedre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Muzeum-körut 7. sz. Mutatványszám kivánatra ingyen.

— **A „Zenélő Magyarország"** zenemű folyóirat ez évi utolsó 15-diki száma most jelent meg és a következő érdekes darabokat közli. I. Huber Gyula, legkedveltebb népdal szerzőnk gyönyörü dalát. „Jókedvében rikkant a haris", II. Meyer Helmand remek szép Gavottéját, III. Djeniszjeva P. „Livádia rózsadús viránya" orosz románczot magyar szöveggel ama legkeresettebb dallamgazdagság és szépségben az egykor oly népszerü „Natalia búcsúját" felülmuló zene ujdonságot, IV. Grieg Eduárd remek szépségü valczerját. Ez évfolyam jelen utolsó számához van mellékelve a zenemű folyóirat I. évfolyamának tartalom jegyzéke, melyből látható mily sok, szép és értékes dolgot hozott 4 frtért egész évben a folyóirat. Közölt 43 eredeti legujabb magyar dalt és népdalt, 16 eredeti és külföldi műdalt magyar szöveggel, 3 kuplét, 3 opera és operett részletet, 5 indulót, 4 keringőt, 6 polka francaiset, 3 lengyelkét, 2 gyorspolkát, 4 csárdást, 30 salondarabot mindezt 232 zene oldalon. Ajánljuk a pártolásra méltó zenelapot zenekedvelőink figyelmébe. Előfizethetni évnegyedre 1 frttal a „Zenélő Magyarország" kiadóhivatalánál Budapest, VI., Csengery-utcza 62/a.

— **Uj könyv Jókairól.** Az ünnepelt regényiróról uj könyvet irt dr. Kőrösy László fővárosi iró. A terjedelmes tanulmány Jókai korát, életrajzát és művei jellemzését annyi készültséggel dolgozta ki, mint eddig egyetlen Jókai-életrajz sem. A tetszetős könyv tele van élénkebbnél élénkebb fejezetekkel. Száznál több forrásból meritett adatai azonban nem teszik a kiváló tanulmányt nehézkessé, mert az épen olyan vonzó olvasmány, mint egy jó regény. Valóban örvendetes, hogy a nagy nemzeti kiadás kiegészitésére megjelent Jókai terjedelmes biographiája is. Dr. Kőrösy László, a kit ugylátszik Jókai nemcsak inspirált, de sokszor utbaigazgatott, három részbe foglalja össze a rendkivül gazdag anyagot. Az első rész Jókai életrajza, a második Jókai munkássága, a harmadik Jókai jubileuma. Nemcsak az aesthetikus, de a jónevü novellista keze is meglátszik ezen a valóban sikerült munkán, mely számot tesz irodalmunkban. Ára 90 kr. minden könyvkereskedésben. Megrendelhető Budapest Andrássy-ut 25. sz. alatt a monographia iró czimén.

— **Uj idők** cimmel egy, valóban minden tekintetben impozans heti szépirodalmi lap indult meg *Herczeg* Ferenc szerkesztésében. Ez a lap magasztos missziót tüzött ki feladatának: a magyar művelt közönség asztaláról kiselejtezni azokat a Gartenlaubekat, melyek még manapság is gombamód teremnek s melyeket — elég fájdalom — még mindig találunk a magyar olvasó asztalán. Ezeket az idegen elemeket eltüntetendő: az iróvilág egyik legnevesebb képviselője *Herceg* Ferenc az *Uj Idők* kel vállalkozott. Hogy milyen ez a lap: azt betükkel megmondani nem lehet. Legjobb, ha mutatványszámot kérnek t. olvasóink, melyeket szivesen s bérmentve küld az Uj Idők kiadóhivatala, (Singer és Wolfner, Budapest, Andrássy-ut 10.) Legközelebbi számunkban egyébként a magyar művelt közönség emez igazán magyar és művelt lapja által számunkra megküldött aranyos kis tárcáját fogjuk közölni, melyből egymagából is kitünik magas nivója az Uj Időknek, melynek előfizetési ára: Egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Előfizethetni Singer és Wolfner kiadócégnél Budapest, Andrássy-ut, 10.

— **Irodalmi esemény** számba ment a fővárosban a „Fővárosi Lapok"-nak, ennek a XXXI-ik évfolyamát járó, egyetlen magyar szépirodalmi lapnak, az első megbővitett alapokon szerkesztett száma, melyben a minden tekintetben domináló szépirodalmi tartalom mellett a politikának is rész jutott. Porzsolt Kálmán, az uj szerkesztő, aki tudvalevőleg egyike a legkiválóbb politikai és szépirodalmi iróknak — a szerkesztőség belmunkatársai sorába csoportositotta nemcsak a legkiválóbb ujságirókat és politikai cikkirókat, hanem az elismert nevü szépirodalmi irókat is, akiknek nevei és ismert irodalmi érdemeik garancziát nyujthatnak arra, hogy a megujhodott „Fővárosi Lapok" minden egyes száma tart valami irodalmi meglepetést az olvasók számára. Ami pedig politikai tartalmát illeti, az, ismételjük, korántsem olyan agyonunt, chlabonszerü, mint a többi politikai lapé. Unalmas rovatok helyett érdekes, eredeti értesülések — hasábszámra terjedő fejtegetések helyett rövid, szellemes czikkecskék, komoly alaposság mellett tárczairói könyedséggel megirva. Általában a lap főelve mennél több érdekes, apró czikket közölni és semmit az unalmas, lapos, fejtegetésekből. Szóval csakugyan olyan ez a lap, aminőnek Rákosi Jenő irta a lap első számában: — „Szépirodalmi napilap, mely termeiben fogadja a politikát. Ez ritkaság-számba megy mindenütt. Ebben a vállalkozásban egy gondolat, e gondolatban egy program rejlik." És még egyet. Mi vidéki lapok jóformán meg sem érthetjük, hogy a lap tartalma és terjedelme ekkora változása mellett, produkálva olyan számokat, melyek mindegyike büszkesége és dicsősége lehet a magyar sajtónak — miképen lehet oly mesés olcsón adni. Az előbbi 16 frt évi ár helyett 14 forintért egy évre — sőt a „Magyar Bazár"-ral, az elismert legkitünőbb heti divatlappal együtt 20 forintért! Nem lehet más magyarázata, mint hogy a lapot a közönség akkora pártolása árasztja körül, hogy a teljes és kizárólagos térfoglalása czéljából, igy minden konkurrenczia fölébe kerülve — azt is megteheti.

— **A „Magyar Hirlap".** Közeledik az ujév s vele az uj előfizetési időszak, a mikor a hirlapolvasó nagy közönség kiválasztja a nyilvánosság organumai közül azt, a melyiknek az elveit, nézeteit, itélatét és törekvéseit legszivesebben vallja a magáénak. A „Magyar Hirlap" bizonyára első azok között a tekintélyes napilapok között, a melyek nyilt sisakkal lépnek az eszmékkel való küzdelem sorompójába s melyek a teljesitett kötelesség önérzetével mutathatják be magokat az olvasó közönségnek. A „Magyar Hirlap" folytonos ellenőrzéssel figyel minden politikai cselekvényre, s a nemzet jogának a megóvását, mint életkérdést, kötelességet, főczélul tűzi maga elé. Ebben a törekvésben fejtvén ki erőit, folyvást legelől küzdött a „Magyar Hirlap" a tiszta, magasztos liberalizmus terén, a melynek minden diadalából oroszlánrész illeti meg. Hogy a Magyar Hirlap politikai része oly főszerkesztő vezetése mellett, mint Horváth Gyula, oly felelős szerkesztő kezében, mint Fenyő Sándor s a kitünő politikai munkatársak egész seregének a közreműködésével magas nivón kell, hogy álljon, az magától értetendő. De ezenkivül a többi rovatokra, s kivált a szépirodalmi rész ellátására is oly kitünő gárdája van a Magyar Hirlapnak, a minőt egyetlen egy más napilap sem mutat fel ma az egész országban. Tárczairói az iróvilág legnevesebbjei köréből csoportositotta. A Magyar Hirlap folyton a legkiválóbb regényeket közli könyvalakban, ugy hogy egy esztendőben 10—12 kötetre tesz szert az előfizető. Szóval a hirlapolvasó tökéletes megnyugvással és bizalommal fordulhat a Magyar Hirlaphoz, a melynek az előfizetési ára havonta csak 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt, egész évre pedig 14 frt. (Kiadóhivatal: Budapest, József-körut 47. szám.) Mint a Magyar Hirlap kiválóan értékes kedvezményeiről és ajándékairól, szólanunk kell a Karácsonyi albumról, amelyet a rendes hónapos előfizetők is megkapnak e hóban. Es az Album, melyhez az előszót Kossuth Ferencz irta, igazi disze annak, a mit a magyar szépirodalom és a magyar művészet együttesen produkálni képes. Es az Album valóban becses ajándék a Magyar Hirlap előfizetői számára, a kik egyébiránt az Évszak czimű divatlapot s a Kis Világ-ot ezt a már évek óta kedvelt gyermeklapot is kedvezményes áron rendelhetik meg. Az Évszak hölgyeknek való kitünő divatlap. A Magyar Hirlap előfizetői negyedévenkint — 75 krajczárért, tehát féláron kapják ezt a jeles divatlapot. A Kis Világ már sokkal ösmertebb s kedveltebb gyermeklap, semhogy ujból is külön ösmertetésre szorulna. Ezt a szép képes gyermeklapot ötven krajczárért küldjük meg negyedévenkint előfizetőinknek, akik bizonynyal be fogják látni, hogy egyetlen lap sem tesz ma annyit hü közönsége kedveért, mint a Magyar Hirlap, melynek szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, József-körut 47. szám.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	6 frt.	—	krtól	6 frt.	20	kr-ig
Rozs	„	5 „	—	„	5 „	30	„
Árpa	„	6 „	—	„	7 „	—	„
Kukoricza uj		6 „	50	„	6 „	80	„
Zab	„	6 „	—	„	6 „	20	„

		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	14	—
„ II.	„	13	—
Rozsliszt I.	„	12	—
„ II.	„	9	—
Buzakorpa	„	5	25
Rozs	„	5	—
Köleskása	„	13	50
Dara	„	16	—
Árpa dara	„	7	—
Széna	„	2	70
Szalma	„	1	52

	frt.	kr.
100 kilo burgonya	1	85
Marha zsir	1	10
		kr.
Marhahus . 1 kilo		48-56
Disznóhus . „		56-60
„ zsir . „		68
Borjuhus . „		60-80
Birkahus . „		36
	frt.	kr.
1 méterol bükkfa	14	—
„ „ dorong	11	—
„ tölgyfa	9	40
„ „ dorong	7	60

Vasuti menetrend.

Klm	Állomások.		az vegyes vonat H. III. oszt. kocsikkal			
	Középeurópai idő.		reggel	d. a.	este	1603*)
—	**Kőszeg**	ind.	4^{50}	11^{55}	6^{10}	8^{10}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{05}	12^{09}	6^{24}	8^{26}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{19}	12^{24}	6^{41}	8^{41}
18	**Szombathely**	érk.	5^{33}	12^{39}	6^{56}	8^{56}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{40}	11^{00}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{56}	11^{15}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{15}	3^{40}	8^{8}	11_{31}
18	**Kőszeg**	érk.	7^{31}	4^{01}	8^{26}	11^{44}

*) Csak kedden és pénteken, nyáron azonkivül még minden vasár- és ünnepnapon is közlekedik.

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely . . .	reg. 4.00	reg. 6.52 d. e.	9.01 d. u.	4.39
Acsád	„ 4.18	„ 6.07 „	9.18 „	4.55
Bécsbe érk. . . .	„ 8.00	„ 9.40 d. a.	1.54 „	8.58

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. e. 11.07	este 7.05	éjjel 12.51
Dömötöri	„ 11.23	„ 7.27	„ 1.10
Molnári	„ 11.38	„ 7.41	„ 1.21
Vasvár	„ 11.40	„ 7.51	„ 1.29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	d. u. 12.25	„ 8.47	„ 2.19
N.-Kanizsára érk. .	„ 1.34	„ 10.15	„ 3.48

Hirdetések.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMP.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjedését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) köszvénynél, csuzzal (tagszaggatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipőfájásnál, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt megbetegedéskor is, mint levezető, elháritó szernek alkalmazhassa. Ezen jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenkent. — Kapható a gyógyszertárakban; Budapesten **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony" védjegygyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thuringiában.

! Négy regény ingyen !

Felhivás

a müvelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok" jelenleg mar az ország minden vidékén a legtobb müvelt magyar család rendes házibarátja.

Közkedveltséget es elterjedtséget az által ért el, hogy mindig kezdetes irányban s ugy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megletelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja" czimü melléklet, a nö hü tanácsadója es szellemi titkára.

A „Regenymelleklet" évente negy disses regenynyel ajándekozza meg előfizetőit, szép szines boritékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehat osszesen negy forint.

A „Herlilek" tele van szorakoztato talanyokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyesóval a „Képes Családi Lapok" a legtartalomdúsabb, a legélénkebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A kepek a legelső müvészek ecsetének koszönik látukat. A „Hölgyek Lapja" mellekletuknek divatkepei mindig a legjobb divatnak mintai; igy az 189-ik évi első szam a kovetkezo tartalommal jelent meg.

„Hazsmár es társa" regeny Beniczkyné Bajza Lenkétől „Ujév" költemeny Abrányi Emiltől; „A befelé forditott kep" novella Muray Károlytol; „A nö feladata" dr. Turnovszky Mórtól; „A sotet vilag" Tolnay Lajostól; „Az ifju anya" költemeny dr. Feleki Sándortól; „Az elom" tr. Dioszeghy Mortól; „Bál után" Mészáros Sándortól; „Az időről" szatira Jámbor Lajostól; „A szép szinésznő" regeny Rudnyánszky Gyulától

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja" czimü divat- s „Regeny"-melléklettel együtt:

Egesz évre — — —	6 frt	— kr.
Fel évre — — — —	3 „	— „
Negyed évre — — —	1 „	— „

A „Képes Családi Lapok" hetilapból mutatványszámokat ingyen es bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legcélszerübben levezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismerésül „egy disses emlékkönyvet" küldünk.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 60 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regenyt küldunk; a ki 3 frt előfizetési összeget 60 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszere beküld, annak két regényt küldunk elismeresünk jeléül s a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési dijat 20 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regenyt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok"
kiadohivatala
Budapest. Vadász-utcza 14. sz. saját hazában.

Czukrászüzletem

1895. évi január 1-től kezdve

a városkörön

81. sz. a az Eitner-féle lisztraktár mellett lesz, hol szinten igyekezni fogok, hogy t. vevőimnek megelegedését kiérdemeljem.

Kérem egyszersmind az eddig irántam tanusitott bizalmat uj lakásomban is fönntartani.

Tisztelettel

Gregorius Alajos,
Prohaska utóda.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz-készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomaiban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál. A

sósborszesz

gyors enyhitést eszközöl: **csuszos, szaggatás fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások, zsugorok stb.** ellen; de különösen a **bedörzsölés kenö-gyurógyógymódnál (massage)** igen jo hatásunak bizonyult, **fogtisztitó szerül** is igen ajánlható, a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, a **foghust erősbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt** nyer a szesz e párolgása után, valamint ajánlatos e szer **fejmosásra** is a **hajidegek** erősitésére, a **fejkorpa képződés megakadályozására** és **annak megszüntetésére.**

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN,

Budapesten, IV. ker., muzeum-körut 23. sz.

Kapható Köszegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Pollák Sándor, Jánosa Gyula, Waisbecker Ede és Wentzl Ede füszerkereskedőknél.

QuarneroBrandy

jobb és egészségesebb

még a

franczia cognacnál is.

A világ egyetlen gyára:

PFAU és tsa, Fiume, a Quarnero.

Egyedüli raktár:

Waisbecker Ede, Kőszeg.

Psernhofer J.-féle

gyógyszertár,

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. sz. a. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL."

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt **általános labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség és hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: igy sápkórnál, idegességből származó fej fájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálairatból, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségük után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893 április hó 30-án.

Tisztelt Psernhofer ur! Legyen olyan szives és küldjön nékem ismet 15 tekercset az ön fölülmulhatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton a legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Paolistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földaik mellett, 1887 szeptember 18.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezeimhez kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom. Én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen kifognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Knifics Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887 november 8.

Helyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyebként is le mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Elsbengraberomi, Gföhl mellett, 1889 márczius 27.

Tekintetes ur! Alulirott ismetelten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszészerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1888 október 8.

T. ur! Felkérem, szives lesz az ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 8 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel. Zwickl Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Psernhofer J.**-féle, az **„Arany birodalmi almához" czimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül, bérmentetlen utánvételi küldéssel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előleges beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. — **Kaphatók Török József gyógyszertárában, Budapesten.**

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak, ennek következtében kéretik **csakis Psernhofer J.**-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Psernhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellátva.

Bernhardini havasi-fü-liqueur W. O. Bernhardtól **Bregenzben.** 1/1 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer, minden köszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerincz-agy bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás fülszaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs **Psernhofer J.-től.** Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott nagy szelencsével 2 frt.

Általános tapasz **Steudel tanártól.** Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lőn kipróbálva. Egy tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam **Psernhofer J.-től.** Sok év óta a fogyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifünedv, egy általánosan ismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. Egy üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszenczia (prágai cseppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. Egy üvegcsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztitó-só **Bulrich A. W.-től.** Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, daganás stb. ellen. Egy csomag 1 frt.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. Egy üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Mia-Poko, kitünő szer egyoldalu fej- és fogfájás, rheumatizmus stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Fa- és szén-eladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a mai naptól fogva nagy taktárt tartok

trifaili kőszénből

és azt métermázsánkint 1 ft 34 krért

a leggyorsabb és legpontosabb kiszolgálás mellett eladom.

25 kilotól fogva a kőszenet dij nélkül szállitom házhoz.

Becses pártfogását kérve vagyok tisztelettel

Hettlinger János,
intézet-utcza 437. szám

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen